

Додаток 2
до рішення Володимир-Волинської
міської ради

№ _____

Обґрунтування
повернення місту Володимиру-Волинському
історичної назви «Володимир»

Місто Володимир-Волинський є одним із найдавніших міст України, перша документальна згадка про нього зафіксована у літописі часів Київської Русі «Повість минулих літ» (988 рік).

Відповідно до історичних довідок підготовлених науковим співробітником Інституту історії України НАН України, кандидатом історичних наук Віталієм Скальським, доктором історичних наук, професором Національного університету «Львівська політехніка» Святославом Терським, науковими співробітниками історичного музею імені Омеляна Дверницького, сучасне місто Володимир-Волинський увійшло до складу Російської імперії у 1795 році, відповідно до австро-російської угоди. Саме після цього в історичній та краєзнавчій літературі місто Володимир отримує до своєї назви приставку «- Волинський». Також вказується, що цей крок був обґрунтований необхідністю відрізнити наше місто від російського міста Владімір-на-Клязьмі. Однак, у жодному науковому або краєзнавчому виданні немає посилання на нормативно-правовий акт про перейменування.

Якщо заглибитися у історію, то, Нестор літописець у «Повісті минулих літ» вказує, що князь київський Володимир Святославович передав утворене ним місто-фортецю в уділ своєму сину Всеволоду. У згаданому літописі місто іменується Володимир. Нестор літописець написав, що у 1097 році він приїздив до Володимира «ради смотрениашкол и наставления учителей» (маються на увазі школи, які існували в той час при церквах і монастирях). Літописець вживає слово «Володимир» як назву міста.

У Волинсько-Галицькому літописі (у перекладі Леоніда Махновця) за описами міських церков, історичних подій, пов'язаних з нашим містом, описі поховання князя Володимира Васильковича (1289 р.) вживаються слова «Володимир», «володимирці».

Відомий і загально визнаний історик України Михайло Грушевський у своїй багатотомній праці «Історія України-Русі» вживає саме топонім «Володимир». Зокрема, аналізуючи документ 1324 р. про торгівельні контакти володимирських купців Миколи і Бертрама з німецьким містом Штральзунд, він використовує назву Володимир. Бо така ж назва міста вживається і в самому оригіналі документу.

Уродженець міста, археолог, історик–архівіст Олександр Цинкаловський у своїх фундаментальних працях «Княжий город Володимир», «Стара Волинь і Волинське Полісся» «Матеріали до праісторії Волині і Полісся» та ін. вживає виключно назву "Володимир".

У документальних переписах місцевого замку з 16-17ст. вживається виключно назва "Володимир".

І уже як зазначалось вище, місто "Володимир" увійшло до складу Російської імперії у 1795 році відповідно до австро-російської угоди від 3 січня 1795 року. Після захоплення Росією останніх вільних територій Речі Посполитої, 5 липня 1795 р. підписано імператорський указ «Про різні розпорядження щодо облаштування Волинської та Подільської губерній», у якому місто назване «Владимиржъ».

29 серпня 1797 р. у "Височайше затвердженому докладі Сенату «Про визначення меж губерніям: Новоросійській, Київській, Мінській, Волинській, Подільській та Малоросійській і про поділ їх на повіти» місто назване «Владиміръ».

25 грудня 1879 у "Височайше затвердженій думці Державної Ради «Про переведення міста Володимира, по розміру квартирних окладів, у найближчий вищий розряд місцевостей» місто назване «Владиміръ».

Науковий співробітник Інституту історії Національної Академії наук України Віталій Скальський, дійшов висновку, що вперше назва міста "Володимир-Волинський" використовується лише з 1911 року, щоб вказати, що місто належить до Волинської губернії (в той час місто було у складі Росії).

Назва міста "Володимир-Волинський" саме у такому написанні у «Полномсобрании законов Российской империи» вперше зустрічається 27 січня 1911 р. Того дня імператор затвердив герб міста і було опубліковано "Височайше повеління", оголошене Міністром Юстиції.

В неофіційних виданнях написання «владимірволинскъ» зустрічається приблизно з 1890-х рр.

Таким чином, на даний час істориками не віднайдено жодного юридичного документу за яким місто Володимир-Волинський отримало до своєї назви приставку "-Волинський".

Проведено дослідження у Центральному державному історичному архіві, м.Київ, у державному архіві Волинської області, де зберігаються документи Володимирського міського магістрату Володимирського городничого правління м. Володимира за 1794-1806 рр.та на цей час не знайдено жодного документу, в якому говорилося б про перейменування чи зміну назви міста "Володимира".

Нині місто входить до складу незалежної держави Україна, тому немає потреби вказувати у його назві те, що воно є у складі Волинської області, адже на території України немає інших міст, які носять назву Володимир.

Тож враховуючи вище наведені факти, вважаємо, що як і тисячу років тому, в сучасних умовах роль нашого міста набуває надважливого значення в

усвідомленні українцями свого загальноєвропейського цивілізаційного та національно-державницького вибору. І повернення йому історичної назви є сутнісним індикатором національної самосвідомості, самоідентифікації, невід'ємною ознакою державно-територіальної приналежності.

Повернувши місту історичну назву Володимир – сучасне покоління відновить свою генетичну пам'ять та історичну справедливість.

Керуючий справами

Ірина ЛОШЕНЮК